

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

*Кафедра туризму географічного факультету
Кафедра країнознавства і міжнародного туризму
факультету міжнародних відносин*
**WYŻSZA SZKOŁA SPOŁECZNO-PRZYRODNICZA
IM. WINCENTEGO POLA W LUBLINIE
ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФОНД**

*360-річчю
Львівського національного університету
імені Івана Франка
присвячуємо*

**ГЕОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА І ТУРИЗМ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

Матеріали
XV Міжнародної наукової конференції

Львів
8 жовтня 2021 р.

Львів – 2021

Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XV Міжнародної наукової конференції. – Львів, 2021. – 326 с.

Матеріали наукової конференції охоплюють особливості реалізації державної політики в галузі туризму, розробки туристичного продукту, економічного забезпечення туризму, просторового поширення туристичних ресурсів, специфіки підготовки фахівців для туристичної галузі, розвиток спеціалізованих видів туризму, історію туризму.

Авторами збірника є провідні вчені та молоді науковці України, Польщі, Білорусі, Словаччини, Італії та США.

Редакційна колегія:

Мальська М.П., д-р екон. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка.

Антонюк Н.В., д-р істор. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка.

Stefanek H.: doctor, Prezydent i kanclerz uczelni Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej im. W. Pola w Lublinie.

Шульц С.Л., д-р екон. наук, професор, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.Долішнього» НАНУ.

Мальський М. З., д. екон. н., професор, декан факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка.

Біланюк В.І., к. геогр. н., доцент, декан географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

канд. геогр. н.: Каднічанський Д.А., Гамкало М.З., Романів П.В., Безручко Л. С.

канд. екон. н.: Мандюк Н.Л.

Рекомендовано до друку Вченою Радою географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 7 від 22.09.2021 р.)

Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2021

© Автори статей, 2021

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV
Department of Tourism of the Geography Faculty
Department of Regional Studies and International Tourism
of the Faculty of International Relations
WINCENT POL UNIVERSITY IN LUBLIN
ECOLOGICAL AND GEOGRAPHICAL FUND**

*Dedicated
to the 360th anniversary
of Ivan Franko National University of Lviv*

**GEOGRAPHY, ECONOMICS AND TOURISM:
NATIONAL AND INTERNATIONAL EXPERIENCE**

Proceedings of the XV International Scientific Conference

Lviv
October 8, 2021

Lviv 2021

Geography, Economics and Tourism: national and international experience // The Proceedings of the XV International Scientific Conference. – Lviv: Ivan Franko National University of Lviv Publishing Center, 2021. – 326 p.

Proceedings of the scientific conference deals with the peculiarities of the state policy in the sphere of tourism, tourism product development, economic aspects of tourism, spatial distribution of tourist resources, peculiarities of training specialists for the tourism industry, development of specialized types of tourism, history of tourism.

The authors of the digest are leading scientists and young researches from Ukraine, Poland, Belarus, Slovakia, Italy and the USA.

Editorial Board:

Doctors of Sciences (Economics): M. Malska, Profesor, Ivan Franko National University of Lviv.

Doctor of Sciences (History): N. Antonuk, Profesor, Ivan Franko National University of Lviv.

Doctors: Henryk Stefanek, M.A., President and Founder, Vincent Pol University in Lublin

Doctors of Sciences (Economics): S. Shul'ts, Profesor, Institute of Regional Research named after M.I. Dolishniy.

Doctors of Sciences (Economics): M. Malskyy, Profesor, Dean of Faculty of International Relations, Ivan Franko National University of Lviv.

Candidates of Sciences (Geography): V. Bilanyuk, Associate Professor, Dean of Faculty of Geography, Ivan Franko National University of Lviv

Candidates of Sciences (Geography): D. Kadnichansky, P. Romaniv, M. Hamkalo, L. Bezruchko.

Candidates of Sciences (Economics): N. Mandyuk.

Recommended for publication by the Scientific Board of the Geography Faculty of Ivan Franko National University of Lviv №7, 22.09.2021.

The authors of the published materials are responsible for the accuracy of the facts, quotations, proper names, statistical materials and other information.

The point of view of the editorial board does not always coincide with the authors' position.

ЗМІСТ

Альтгайм Любов ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ У РОКИ ПАНДЕМІЇ COVID-19	11
Антонюк Наталія, Краєвська Оксана МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ І ГЛОБАЛІЗАЦІЯ	16
Безручко Любомир, Філь Марія, Білоус Софія, Тиханович Євген ВПЛИВ COVID-19 НА ГАСТРОТУРИСТИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ У М. ЛЬВОВІ	21
Біланюк Ольга, Гайдаєнко Яна ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ТУРИСТИЧНУ ІНДУСТРІЮ ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ	26
Білецький Мирослав, Тиханович Євген, Котик Любов ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ СУДОВОВИШНЯНЩИНИ ЯК ДЕСТИНАЦІЇ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ	31
Білоус Софія, Венчак Софія ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ....	37
Бордун Ореста, Гінда Вікторія ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИННИХ ТУРІВ В УКРАЇНІ	42
Бригілевич Галина СУЧАСНА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ....	45
Бучко Жанна, Скутар Тетяна, Паламарчук Дарія ЧЕРНІВЦІ ЯК ЛІТЕРАТУРНО-ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ	48
George W. White THE IMPACT OF COVID-19 ON SOUTH DAKOTA'S TOURISM INDUSTRY	53
Гудзеляк Ірина, Влах Мирослава КОЛОРИСТИКА ЯК ЧИННИК ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ	55
Войтків Петро, Стрілецька Васирина СУЧАСНИЙ СТАН ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ПРИРОДООХОРОННОГО, РЕКРЕАЦІЙНОГО ТА ІСТОРИКО- КУЛЬТУРНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПУСТОМИТІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	59
Волкова Ірина, Понтак Дарія РОЗВИТОК САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	64
Гаталяк Оксана, Ганич Наталія, Монастирський Володимир ОФІЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО СТАТИСТИКИ ТУРИЗМУ В ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ: ТРУДНОЩІ ОЦІНКИ ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ.....	70
Гнатів Наталія, Пшик Олеся ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	75

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ У РОКИ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Любов Альтгайм

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

Тернопіль, Україна

Усі санаторно-курортні заклади України у період пандемії Covid-19 функціонують в обмеженому режимі та із дотриманням усіх рекомендацій Міністерства охорони здоров'я України. А також впроваджують програму реабілітації та зміцнення імунітету для відпочивальників, які перехворіли COVID-19.

У зв'язку із поширенням в Україні пандемії Covid-19, робота санаторно-курортних закладів також зазнала суттєвих змін і обмежень.

Міністерство охорони здоров'я України рекомендує санаторно-курортним закладам дотримуватися наступних правил у період пандемії:

- заборонено перебування у громадських будинках і спорудах, громадському транспорті без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, допускаються також засоби захисту, які виготовлені самостійно;

- дистанція між рекреантами має бути не менше ніж півтора метри, обов'язкове носіння масок, баффів, шарфів у зонах очікування, не допускається скупчення людей;

- необхідно регулярно мити руки у теплій воді із милом та дезінфікувати спиртовмісним антисептиком;

- на час карантину заборонено проведення дискотек;

- заповненість всього має складати 50-60 %;

- харчування рекреантів має здійснюватись за місцем проживання у години, відведені для сніданку, обіду і вечері;

- заборонена робота закладів громадського харчування та місць для харчування у санаторіях із 11-ї години до 6-ї години наступної доби, крім надання послуг із харчування у номері за замовленням клієнтів [1];

- необхідне регулярне провітрювання приміщень, де

перебувають люди;

- обмеження кількості осіб до 5, які одночасно можуть перебувати у бюветах.

Поширення COVID-19 вже другий рік дуже впливає не тільки на санаторно-курортні заклади, а й на всю економіку України та світу загалом.

У зв'язку із цим, МОЗ України розробило Постанову «Про затвердження тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах, що надають послуги із розміщення, на період карантину у зв'язку із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)». Ці Тимчасові рекомендації розроблені для колективних закладів розміщення (окрім готелів та аналогічних закладів розміщення), до переліку яких входять також бази відпочинку, майданчики для кемпінгу, хостели, оздоровчі табори, табори праці та відпочинку (крім дитячих закладів оздоровлення та відпочинку), санаторії і пансіонати та повинні враховуватися суб'єктами господарювання із метою запобігання ускладнення епідемічної ситуації внаслідок поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) [2].

У цих закладах повинна бути визначена відповідальна особа, яка проводить температурний скринінг безконтактним методом усім працівникам перед початком робочої зміни. Працівники, в яких при проведенні температурного скринінгу виявлено температуру тіла понад 37,2°C або ознаки респіраторних захворювань, не допускаються до виконання обов'язків.

На вході до закладу або окремих його приміщень, необхідно:

- розмістити інформаційні матеріали щодо профілактики коронавірусної хвороби COVID-19;

- організувати місця для обробки рук спиртовмісними антисептиками із концентрацією активно діючої речовини понад 60% для ізопропілового спирту та понад 70% для етилового спирту. Доцільно розмістити яскравий вказівник про необхідність дезінфекції рук (банер, наклейка, вказівник тощо).

При появі симптомів респіраторного захворювання або підвищення температури у особи, що проживає у закладі, така особа підлягає ізоляції до отримання консультації медичного працівника. За умови багатомісного розміщення, ізоляції підлягають усі особи, що спільно проживали із нею.

Допуск відвідувачів та перебування у приміщенні у місцях спільного користування (поза номером) дозволяється лише у респіраторі або захисній масці (допускаються також засоби захисту, які виготовлені самостійно), так, щоб були покриті ніс та рот. Адміністрація закладу не повинна допускати черг у місцях можливого скупчення відвідувачів. У місцях потенційного скупчення відвідувачів повинно бути нанесене відповідне тимчасове маркування для забезпечення дотримання дистанції не менше 1,5 метри.

Для уникнення черг при реєстрації поселення рекомендовано передбачити можливість попередньої онлайн-реєстрації відвідувачів. На рецепції закладу встановлюється захисний екран між персоналом та відвідувачами. У разі неможливості встановлення захисного екрану, персонал повинен бути одягнений у захисний щиток або окуляри.

Харчування у закладах організовується відповідно до “Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах громадського харчування на період карантину у зв’язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)”, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України (від 02 червня 2020 року № 32) [3].

Із метою максимального обмеження контактів відпочиваючих рекомендується, за можливості, організовувати харчування у номерах або ресторанах, обідніх залах тощо за системою замовлень.

При наявності у закладі пляжної зони необхідно провести розміщення пляжного обладнання (шезлонгів, роздягалень, ногомийок тощо) із дотриманням принципу соціального дистанціювання.

Адміністрація санаторно-курортного закладу повинна забезпечити:

- наявність щонайменше п’ятиденного запасу засобів індивідуального захисту та їх використання працівниками (респіратори або медичні маски, допускаються також засоби захисту, які виготовлені самостійно, захисні рукавички);

- постійну наявність рідкого мила, антисептиків та паперових рушників у санвузлах номерів та санвузлах загального користування. Використання багаторазових рушників заборонено (окрім персональних у номерах);

- вологе прибирання місць найбільшого скупчення відвідувачів;
- дезінфекцію поверхонь, із якими контактують відвідувачі, у всіх громадських та службових зонах (стійка реєстрації, столи, стільці,

ручки дверей, кнопки ліфтів, роздягальні, сходи тощо) кожні 3-4 години, повторювати процедуру у будь-який час при забрудненні;

- централізований збір використаних засобів індивідуального захисту, паперових серветок в окремі контейнери чи урни із кришками та одноразовими поліетиленовими пакетами із подальшою утилізацією,

- розміщення додаткових контейнерів чи урн для засобів індивідуального захисту, паперових серветок у місцях загального користування (холах, коридорах тощо);

- обмеження масових зборів працівників у закритих приміщеннях;

- тимчасове відсторонення від роботи осіб із групи ризику, визначених відповідно до Стандартів медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19)» (затверджених наказом МОЗ України № 722 від 28.03.2020) [3].

Працівники санаторно-курортного закладу зобов'язані:

- регулярно мити руки із милом або обробляти їх спиртовмісними антисептиками не рідше одного разу за 3 години та після відвідування;

- утримуватися від контакту із особами, які мають симптоми респіраторних захворювань;

- самоізолюватися у разі виникнення симптомів респіраторних захворювань.

У зв'язку із поширенням вірусу та зараженням великої кількості людей було прийнято рішення урядом про те, щоб робити поділ областей на «зелену», «жовту», «помаранчеву» та «червону» зони. Згідно цього санаторно-курортні заклади України періодично закривались, через вхід у «червону» зону.

Із 11 квітня 2021 року було ухвалено рішення, коли майже вся Україна перейшла у «жовту» зону, а отже відновилась робота санаторно-курортних закладів. Також слід відзначити те, що загалом в Україні за час дії карантинних обмежень не фіксувалися факти спалахів коронавірусної інфекції у санаторно-курортних закладах. Попри знову високий рівень поширення COVID-19, санаторно-курортні об'єкти поки не припиняють свою діяльність, яка була відновлена у квітні 2021 року.

Багато областей України знаходяться у напруженому становищі через складну економічну ситуацію, а також зважаючи на те, що

туристична галузь в Україні забезпечує роботою велику кількість населення, місцеві владі вирішила не закривали ні санаторії, ні курортні об'єкти. Все працює зараз, але із обмеженнями роботи ресторацій всередині приміщень, також – басейнів та SPA-комплексів. Усі вони працюють без претензій епідеміологів.

Очевидним є, що у цих закладах керівництво докладає достатньо зусиль для того, щоб дотримуватися карантинних вимог. Також у санаторно-курортних закладах розробили спеціальні програми відвідувань для гостей, які забезпечують лікувальними програмами для профілактики та реабілітації після COVID-19. Практично всі заклади функціонують і зараз та розробляють таку систему для зацікавлення відвідувачів. Таким чином, виходячи із аналізу рекомендацій і заходів протиепідемологічного спрямування, яких вимушені зараз дотримуватися санаторно-курортні заклади всієї України можна зробити висновки, що наявні чинники і виклики сьогодення загартували дану галузь і відкрили нові перспективні напрямки у наданні послуг рекреантам для перспективності та економічної доцільності розвитку рекреаційної сфери, перетворення території України у багатьох областях у туристично-оздоровчу зону загальноєвропейського значення. Санаторно-курортна та оздоровча сфера має ефективно і надійно функціонувати й забезпечувати свій постійний розвиток, бути конкурентоспроможною серед аналогічних рекреаційних формувань нашої країни. А також вміти пристосовуватись до глобальних проблем, які виникли, й забезпечувати безпеку та захист для своїх відвідувачів і рекреантів. Так, наприклад, бальнеологічні курорти Львівщини впроваджують програму реабілітації та зміцнення імунітету для відпочивальників, які перехворіли COVID-19. До цієї ініціативи доєдналися санаторії Трускавця, Східниці та Моршина. Програма передбачає спеціальний 14-денний курс оздоровлення від ускладнень бронхо-легеневої, серцево-судинної, нервової систем, органів травлення, для повернення працездатності за найкоротші терміни. До пакету входить курс із використанням унікальної місцевої мінеральної лікувальної води «Нафтуса», новітніми методами реабілітації, діагностикою для контролю за станом здоров'я саме після коронавірусу, дієтичним харчуванням. Потрібно враховувати у цих програмах специфіку даного захворювання і те, що його перебіг проходить дуже індивідуально, зважаючи на вік, тяжкість захворювання, супутні

патології і все має відбуватися під наглядом лікаря [1].

Рекреант, поселяючись у лікувально-санаторний заклад, повинен мати із собою вже готовий або пройти тест на коронавірус під час приїзду у санаторний заклад та дотримуватися усіх правил особистої безпеки – це є обов'язковою вимогою Міністерства охорони здоров'я України.

Список використаних джерел:

1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.fpo.kr.ua/index.php?limitstart=108&lang=uk> 28.09.2021
2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/uploads/skeditor/2036.pdf> 29.09.2021
3. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-28032020--722-organizacija-nadannja-medichnoi-dopomogi-hvorim-na-koronavirusnu-hvorobu-covid-19> 30.09.2021.

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ І ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

Наталія Антонюк, Оксана Краєвська

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львів, Україна

Для більшості людей туризм асоціюється зі святами, подорожами, знайомством з новими місцями, культурами та спільнотами. Поміж проблем гуманітарного функціонування міжнародного туризму все більшого значення набувають проблеми його зв'язку із глобалізацією. Ніколи раніше туризм як окрема галузь економіки не розвивався настільки, що породжував проблеми, насамперед соціального та екологічного характеру. Люди подорожували завжди і перші подорожі насправді сприяли розвитку людства та поширенню людей на всі континенти. Крім того, Великих географічних відкриттів не було б в історії, якби не людська тяга подорожувати та досліджувати невідоме. Ришард Капустінський, видатний репортер і мандрівник, у своїй книзі "Подорожі" з Геродотом порівнює подорожі з невиліковною хворобою.

У давнину та в середні віки люди подорожували з релігійних причин (наприклад, паломництва до місць культового поклоніння),